

SINT-PIETERSBERGSYMPOSIUM 27-28 APRIL 1996

Het grensoverschrijdend natuurgebied Sint-Pietersberg, een van de best gedocumenteerde natuurgebieden van West-Europa, bevindt zich op Waals-, Vlaams- en Nederlands grondgebied. Het natuurgebied herbergt, mede als gevolg van de dagzomende kalksteen, een bijzondere fauna en flora.

Tien jaar na het symposium "kalkgraslanden, beheren voor de toekomst", dat destijds het herstelbeheer aan de Nederlandse zijde op gang heeft gebracht, is het de bedoeling een stand van zaken op te maken. Tien jaar terug waren een heleboel beheersvragen nog helemaal open, ondertussen zijn deze voor een belangrijk deel ingevuld. Daarom is nu het juiste moment om het vorig symposium een vervolg te geven. Het is tijd om aan onze verworven kennis de nodige conclusies te verbinden en vooruit te kijken hoe we, met deze kennis in de hand, zullen proberen het tij te keren en de Sint-Pietersberg – als onvervangbaar ecologisch monument – integraal en duurzaam te beheren.

De nadruk zal dan ook vooral komen te liggen op de resultaten van het tot nu toe gevoerde beheer, en daarop voortbouwend de mogelijkheden naar de toekomst toe.

Met dit symposium zal het grote natuurwe-

tenschappelijk belang van de Sint-Pietersberg en algemeen van kalkgraslanden en de onvervangbaarheid duidelijk in de verf gezet worden. De Sint-Pietersberg is zonder meer het soortenrijkste gebied in Nederland en behoort ook in Vlaanderen en Wallonië tot de absolute top.

Het symposium is internationaal gericht, voordrachten zullen worden verzorgd door Nederlandse, Vlaamse en Waalse sprekers.

ZATERDAG 27 APRIL

Zaterdag worden de hele dag voordrachten gehouden waarin de huidige stand van onze kennis over de Sint-Pietersberg en het ideaal te voeren beheer worden gepresenteerd en bediscussieerd.

's Avonds staan diverse thematische excursies in de mergelgrotten op het programma.

ZONDAG 28 APRIL

Zondag zijn in totaal twaalf excursies gepland waarvan elke deelnemer er vier kan meemaken.

INFO + INSCHRIJVINGEN

Plaats:

Jeanne d'Arc-college te Maastricht

Organisatie:

De Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie

en Milieubescherming vzw (J.N.M.) en de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (N.J.N.)

De kosten voor de deelnemers zijn:

- voor niet-JNMers en niet-NJNers:
f 15,- of Bf 300,- voor uitsluitend de wetenschappelijke lezingen
f 35,- of Bf 700,- voor het complete symposium, overnachting inbegrepen
- voor JNMers en NJNers:
f 25,- of Bf 500,- voor het volledige symposium, overnachtingen inbegrepen

Te storten op:

rekeningnummer 001-2685765-08 (België) onder vermelding van "Sint-Pietersbergsymposium"

Inschrijvingen:

bellen of schrijven naar:

- Bastiaan Wakkie, Rode Kruislaan 1118 D 1111 XA Diemen (Nederland)
tel 020-6005709 (vanuit Nederland)

Info:

- Kris Jansen, Tongersesteenweg 168, 3770 Riemst (België)
tel 0032-12237329 / fax 0032-12391272 (vanuit Nederland)
- Bastiaan Wakkie, Rode Kruislaan 1118 D 1111 XA Diemen (Nederland)
tel 020-6005709 (vanuit Nederland).

BOEKBESPREKING

ORCHIDEEËN IN ZUID-LIMBURG

KREUTZ, C.A.J., 1994. Orchideeën in Zuid-Limburg. Tweede aanvullende druk. Natuurhistorische Bibliotheek van de KNNV nr. 58. Uitgegeven door de "Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging" te Utrecht.

Slechts twee jaar na de eerste druk lag de tweede (en aanvullende) druk klaar voor de liefhebber. Het verschil met de eerste druk ligt bepaald niet alleen in de aanvulling: ook uitwendig zijn er nogal wat verschillen. Het papier is van een betere kwaliteit, waardoor de minstens 150 kleurenfoto's (!) misschien nog beter tot hun recht komen.

Overigens bevat de tweede druk nog een dozijn kleurenfoto's meer dan de eerste druk en zijn er bovendien nog diverse zwart-wit afbeeldingen aan toegevoegd. Dit betreft vooral oude prentbrief-

kaarten van standplaatsen van orchideeën uit het begin van deze eeuw, waaruit valt af te leiden dat het beheer van deze standplaatsen sindsdien behoorlijk is veranderd. De aanvulling betreft voornamelijk "Opmerkingen en aanvullingen van (nieuwe) vondsten van orchideeën, hoofdzakelijk over de jaren 1992 t/m 1994".

Aangezien de eerste druk van dit handboek voor orchideeën-liefhebbers (en andere botanisch geïnteresseerden) in Noordwest-Europa, al in het Natuurhistorisch Maandblad uitvoerig is besproken en "goede wijn geen krans" (en zeker geen tweede) behoeft, wil de recensent het hierbij laten. Er rest hem, na veel zoeken en vergelijken tussen de eerste en tweede druk, een "onvolkomenheid" die door de (in onze kringen als uiterst kritisch bekend staande) auteur over het hoofd is gezien. Dat betreft een groeiplaats van *Pseudorchis albida* in het Ravensbos bij Valkenburg. Op pagina

148 leest men: "Op de groeiplaats in het Ravensbos kwam *E. palustris* samen met *Pseudorchis albida* voor." Vergelijken we de verspreidingsgegevens van de laatstgenoemde soort, beschreven op pagina 245 en op het verspreidingskaartje op pagina 246, dan mist men de opgave "Ravensbos". In de tweede druk is hierin om kostenredenen niets gewijzigd. Maar na enig heen en weer lezen in de tekst blijkt al snel waar de vergissing begaan is: het "Ravensbos" moet natuurlijk een verschrijving zijn voor het "Savelsbos" want hier, bij Gronsveld, waar Nijst in 1858 *Pseudorchis albida* had aangetroffen, wordt door De Wever *Epipactis palustris* opgegeven.

Wie vertelde ook alweer dat in het patroon van elk handgeknoopt Perzisch tapijt met opzet één foutje wordt gemaakt om aan te tonen dat alleen Allah volmaakt is?

H. Hillegers